



Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorvm Libri Tres

Liber Tertivs, Sive Exempla Divinae Irae, Per Opera Poenitentiae, Nobis
Leniendae - Per Qvadragesimam Anno M. DC. XLVIII. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 8. Pœnæ sensus in inferno.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48194](#)

Cap. III. Damnata semina exemplo, voluptates definere in miseria. 33
volueris vitam tibi elige imitandā. Dixit: & manu apprehensam
secum traxit. Sequebar illum, & veniebamus in ingentem ame-
numque admodum campum. Vbi horti floridi, varijs arboribus
consisti jucundissimè inumbrabantur. Fructus autem diueisi &
generis, & coloris, inter viridantes ramos, pependerunt. Tanta
autem erat loci illius fragrantia atque pulchritudo, vt me in Pa-
radisum translatam existimarem. Inter omnia autem mihi gra-
tissima, accidebat defunctus pater, lātissima mihi facie occurrentis,
atque in amplexum ruens, meque osculo salutans, & filiam suam
appellans. Ego gaudij plena, in amplexu eius h̄erens, cūm satiari
eius aspectu non possem, rogitaui eum, vt mihi cum illo semper
inibi permanere fas esset. Ille verò, Nunc, inquit, filia, non po-
tes h̄ic mecum permanere; quod si autem vita meæ vestigia sequi
volueris, certò huc, breviisque tempore es peruentura. Addebam
ego preces precibus, & cupiebam cum eo perseverare, sed qui eō
me duxerat, iniecta manu, rursus me inuiram admodum & reni-
tentem astraxit, dicens: Ades, ostendam tibi & matrem tuam,
vt scias, in cuius tibi mores sit declinandum.

Hic jam non Virginem illam amplius ea, quæ videntur, nar-
rantem, sed, quæ narravit, me ipissimis Scripturis sacris confir-
mantem audite, ne somnia vos audire existimetis. 1. Rapta est
spectatum inferni poenas, in terram miseria & tenebrarum opertam
mortis caligine, ubi sempiternus horror inhabitat: nimurum in tene-
bras exteriores; qui enim spretâ luce diuinâ & spirituali, amâvunt
tenebras mentis interiores, ijs merito caligo tenebrarum reseruatur, 2. Pet. 2. 17.
quæ tenebrae exteriores vocantur, tum, quia sunt extra mentem
in aëre, vel ipso igne; tum quia sunt extra regnum Sanctorum.
Ibi erat quidem ignis, sed sulphureus, qui parum lucet, & qui-
dem luce non lata, sed pallida & mœsta, quæ, vt Plinius de sul-
phure scribit, suo repercuſſu pallorem dirum praesentibus suffundit. 2. Plin. lib. 35.
Has tenebras augebat atra nebula, seu fumus sulphureus, iuxta cap. 15.
illud: Et fumus tormentorum eorum ascendet in facula faculorum. Apoc. 14. 11.
3. Hic fumus ex fornace sulphure ac pice plena, cum terribili
stridore ac perturbatione, sursum tendebat, ingentesque excita-
bat procellas: iuxta illud: Ignis & sulphur, & spiritus procellarum Psal. 10. 6.
pars caloris eorum; & illud ludæ, quibus procella tenebrarum serua- Iud. in epift.
E 2 m. eff. v. 13.

VIII.

POENAE SEN-
SUS IN INFER-
NO.

Iob. 10.

Matth. 8.

30 Cap. III. Damnata & femina exemplo, voluptates desinere in miseria.

ea est; quia fumus & flamma sulphure & pice permista sursum vi
maxima expulsa summis inferorum partibus illisa, ac repulsa,
vehementiusque exardescens terrificum sonum excitabat. 4.

Matth. 8. 12.

Audiebat sicutum, & stridorem dentium, & lamentabiles desperato-
rum vulnus. 5. Verè, etiam per nebulam & caliginem, flam-
mas emicantes conspexit, vidi: que illud quod Propheta dixit:

Psal. 20. 10.

Pones eos, ut cibatum ignio in tempore vultus cui: Dominus in ira sua
conturbabit eos, & denorabit eos ignis. 6. Multa saepe tremenda di-
cuntur, sed non ita apprehenduntur, sicut cum videntur oculis
subiecta. Nota est saepe aliqua historia, quæ vel lecta est, vel au-
dita, sed non ita penetrat, aut mouet, sicut cum in theatro spe-
ctatur representata. Quare quidquid dicam, longè tamen aberit
ab eo sensu, quem Virgo illa habuit, cum locum illum profundis-
sum, à cælo remotissimum, obscurissimum, carcera omni ca-
lamitate plenum intueretur; quæ si clamores & blasphemias non
audisset, si fumum ac nebulam Stygiam non sensisset; si factorem
exhalantem non perceperet; tamen solas tenebras Tartareas non
potuisset non vehementer exhorrire. Experiuntur id illi, qui no-
tu, soli, in loco spiritibus infestato, sine lumine coguntur vigi-
lare. 7. Sed iam insuper Virgini illi dux illius quamdam mirabi-
lem dæmonum aliorumque damnatorum societatem demonstra-
vit. Ut enim Beati maximo gudio perfunduntur, dum suos in-
cælo amicos, fratres, parentes, dum tot sanctos & homines & an-
gelos, & ipsum Christum aspiciunt; ita tuac illa vedit moestissi-
mum contubernium damnatorum se mutuo execrantium, atque
detestantium, præsertim eorum monstrorum, quæ supra atque
intra ingentem fornacem, tamquam sulphureum quoddam sta-
gnum se se mutuo, & homines damnatos cruciabant. Siquidem

Ecli. 39. 32. sunt spiritus, qui in vindictam creatisunt; &, Christo teste, ignis il-

le paratus est diabolo & Angelis eius: inter quos vtique horribilis-
est versari, quam inter bufones, serpentes, viperas, & dracones.
Quamuis neque istorum formæ deerunt, in stagno illo, & ther-
mis vtq; calidioribus, quam thermæ dicantur fuisse Neronianæ.

I X.
DAMNATAE
MATRIS POE
Hæc omnia, atque alia talia conspexit in inferno Virgo il-
la, sed præ omnibus illi terribilissimum fuit, ob quod videndum
cò perducta erat, mater scilicet illa, quæ in tantis delicijs ebrie-
tatum,